

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

AltieR

BESTUUR

Voorzitter: Vacant Secretaris: Aat Meijboom, L. de Raatlaan 15, 3209 AR Hekelingen e-mail: aatmeijboom@tiscali.nl tel. 0181 639 728 Penningmeester: Bert (A.) Rosbach, Meidoornsingel 67, 3053 BK Rotterdam, tel. 010 418 47 86. e-mail: a.rosbach@chello.nl Postbank 74 19 49 tnv RADIUS. Ledenadministratie: Ruud (R.) van Oorschot, J. Vermeerhof 7, 1394 GG Nederhorst den Berg, tel. 0294 253 421, e-mail: ruud.vanoorschot@hetnet.nl Lid: Jan (J.Q.) van der Ploeg.

DEMODAGCOMMISSIE

Chr. Jörg, tel. 030 251 36 84 E-mail: christiaanjorg@wanadoo.nl Hans van der Kraan, tel. 020 644 97 69 E-mail: demodays@iwtdb.net Hans Pul, tel. 033 258 20 88 E-mail: ellespul@xs4all.nl

REDACTIECOMMISSIE

Jos (J.D.) Toussaint, René (R.M.) Wetzels. Secretariaat: R.M. Wetzels, Sportlaan 4, 7491 DG Delden, tel. 074 376 53 21, e-mail: aktieradius@hetnet.nl

ADVERTENTIES

Wim (W.) te Winkel, Mispel 4, 7621 WB Borne, tel. 074 266 21 82, e-mail: te.winkel@home.nl

AFDELINGSCONTACTPERSONEN

Amsterdam Arnhem/ Nijmegen Jaap Boks Den Haag Flevohoutdraaiers T. van der Kolk Haarlem Haarlemmermeer Klaas Dikstaal Limburg Lochem Noord Noord-Holland N. Aad Sneeboer Rotterdam Utrecht Veluwe De Waarden Zeeland

Rik Mars Lex Polderman Joop Wiezer Ger Vervoort Hans Langkamp Arie Hilt Bert Rosbach Jasper v.d. Visch Bob Kemerink G. de Jong Ko Marinissen

KOPIJ

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen zes weken vóór deze verschijningsdata liefst op diskette of per e-mail aan te leveren. Foto's en tekeningen graag voorzien van uw naam zodat wij deze kunnen terugsturen.

Uiterste inleverdatum AktieRadius 58: 1 mei 2008

Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur en/of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Website RADIUS: www.houtdraaien.com

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de vereniging RADIUS, noch de redaktie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de bestuurstafel

Het is rustig in de vereniging, behalve bij de leden van Arnhem/Nijmegen die druk bezig zijn met de organisatie van de DemoDag op 12 april. Bij deze gelegenheid wordt tegelijk gevierd dat de afdeling 12¹/2 jaar bestaat. Misschien zit de uitnodiging hiervoor ingevoegd bij deze AktieRadius, of u ontvangt hem apart. Nu, tijdens het schrijven van dit stukje is dit nog niet bekend.

In februari wordt er weer een vergadering gehouden van bestuur en afdelingscontactpersonen (acp's) dit is echter te laat om het verslag hiervan in deze uitgave te zien. De leden in de afdelingen krijgen dit wel te horen, maar voor degenen die niet in een afdeling zitten blijft onbekend wat er besproken en afgesproken is. Voor hen die hierin geïnteresseerd zijn: informatie per email of telefonisch naar het secretariaat. In deze AktieRadius staat voor de eerste maal de uitnodiging voor de algemene ledenvergadering en het verslag van deze vergadering van 2007 afgedrukt. Verslagen van bestuur en commissies worden ter vergadering uitgereikt. Hierdoor is ieder lid op de hoogte van hetgeen er besproken en beslist is. Zoals u weet wordt het beleid van de vereniging bepaald in de algemene ledenvergadering. Van de ruim 700 leden komen er ongeveer 30 naar deze vergadering!!! Een zeer gering aantal dat dan wel het beleid bepaalt! Van een geheel andere orde is het volgende: veel leden zijn in het bezit van een pc en werken er min of meer mee. Nu is de vraag van het bestuur wanneer u over een emailadres beschikt om dit door te geven aan onze ledenadministrateur Ruud van Oorschot. Dit kan nu en in de toekomst uitwisseling van gegevens erg vergemakkelijken en bespaart portokosten. Zoals u ziet verandert er af en toe iets en proberen wij met de tijd mee te gaan! Ik wens u voor dit jaar een goede gezondheid en veel draaiplezier.

Namens het bestuur, A. Meijboom

Van de redactie

Even leek het erop dat dit nummer van AktieRadius een vrijwel leeg blad zou worden. Maar een oproep aan alle RADIUS leden die met een e-mailadres in mijn adresboek staan, heeft geleid tot het blad dat nu voor u ligt. Bijzonder verheugend is, dat er artikelen in staan van schrijvers die nog niet eerder in AktieRadius schreven. We hopen dat dit voor anderen, die ook nog niet geschreven hebben, een stimulans is om ook eens iets in te leveren. Want er zijn nog 3 bladen te vullen dit jaar! De onderwerpen die vele RADIUS-leden zal interesseren zijn legio. Dus schroom niet en stuur het ons.

Ook vragen we speciale aandacht voor de komende DemoDag op 12 april. De afdeling Arnhem / Nijmegen zet zich in voor een interessante, leerzame en gezellige DemoDag die u niet mag missen. Elders leest u meer over het programma van deze dag.

Namens de redactie, René Wetzels

Verslag van de algemene ledenvergadering van RADIUS

Datum van de vergadering: 12 mei 2007 Plaats van de vergadering: Fort bij Vechten te Bunnik

Aanwezig: 29 stemgerechtigde leden Afwezig met kennisgeving: 12 leden

1. Opening

Als waarnemend voorzitter opent de secretaris de vergadering en heet allen welkom. Er zijn 711 uitnodigingen voor deze vergadering verstuurd en daarvoor zijn 29 leden gekomen: een percentage van 4%.

- 2. Er zijn geen ingekomen stukken.
- Het verslag van de algemene ledenvergadering wordt doorgenomen en zonder wijziging goedgekeurd.
- De verslagen van de secretaris, redactiecie, demodagcie en ledenadministratie worden voor kennisgeving aangenomen.

De kascontrolecie doet verslag van haar bevindingen en verleent de penningmeester decharge voor het gevoerde beleid. Er wordt (terecht) opgemerkt dat de materialenlijst ontbreekt. De oorzaak hiervan is dat enige jaren geleden kritisch naar de materialen is gekeken. Het een en ander is weggedaan omdat de opslag en begeleiding hiervan onnodig veel geld kost en het gebruik minimaal is. Desgewenst zal volgend jaar de materialenlijst er weer bij zijn.

- 5. Wiebe van Slooten is aftredend en niet herkiesbaar als lid kascontrole. Hij wordt bedankt voor zijn bewezen diensten. De kascontrolecie bestaat voor 2008 uit de heren Jaap Boks en Mees Visser. Als nieuw lid stelt de heer Evert Torn-Broers zich beschikbaar en dit wordt met applaus aangenomen.
- 6. De secretaris is volgens rooster aftredend en

stelt zich weer herkiesbaar. De vergadering gaat akkoord met een nieuwe zittingperiode.

- Vervolgens wordt het financiële verslag doorgenomen. Er zijn enige vragen over. Deze worden door de penningmeester naar tevredenheid beantwoord. De afsluiting is met een positief saldo.
- 8. De begroting 2008 komt aan bod en met een aanpassing van de kosten t.b.v. AktieRadius wordt de begroting goedgekeurd.
- 9. De viering van het jubileum was uitermate geslaagd en een speciaal woord van dank aan de leden van de jubileumcie is wel op zijn plaats. Zij ontvangen een fles geestrijk vocht als dank. De financiële afwikkeling is ook rond. Met een bedrag van ongeveer € 12000,- zijn we ruim onder de begroting van € 15000,- gebleven.
- 10. Het bestuur doet aan de leden een voorstel om jeugdleden te laten begeleiden door een mentor uit een afdeling, die hiervoor dan een kleine vergoeding kan krijgen. Dit voorstel valt niet in goede aarde en wordt door het bestuur teruggenomen. Dit voorstel in gewijzigde vorm zal eerst besproken worden met de acp's in de eerstvolgende vergadering.
- 11. Bij de rondvraag wordt door Co Demoed de vraag gesteld hoe leden die niet in een afdeling zitten aan hun gegevens moeten komen. Dit kan alleen maar te lezen zijn in AktieRadius en desgevraagd bij het secretariaat. Van het laatste wordt sporadisch gebruik gemaakt.

Dit verslag met een uitnodiging voor de algemene ledenvergadering op 3 mei 2008 in De Meern zal voor de eerste maal in AR 57 worden geplaatst. Niets meer aan de orde zijnde wordt de vergadering gesloten om 12.30 uur. Tijdens de lunch werd een serie foto's van het jubileum d.m.v. een beamer getoond door René Wetzels. Na de lunch werd er een presentatie gehouden door Albert Jan Rouwkema met als thema "Kunst in en bij het houtdraaien" welke zeer gewaardeerd werd.

De bijeenkomst werd gesloten om 14.30 uur.

Uitnodiging tot het bijwonen van de algemene ledenvergadering

Datum: zaterdag 3 mei 2008 in de zaal van "De Schans" Oranjelaan 10 in De Meern. Aanvang 10.30 uur

- 1. Opening
- 2. Mededelingen en ingekomen stukken
- 3. Notulen van de algemene ledenvergadering van 2007
  - (opgenomen in deze AktieRadius)
- 4. Verslagen van commissies
  - a. Verslag secretaris
  - b. Verslag DemoDagCommissie
  - c. Verslag RedactieCommissie
  - d. Verslag ledenadministratie
  - e. Verslag penningmeester f. Materialenlijst
- 5. Verslag van de kascontrolecommissie De commissie bestaat uit de leden Jaap Boks, Mees Visser en als reservelid Evert Torn-Broers.
- 6. Bestuursverkiezing.

Aftredend volgens rooster Bert Rosbach en Jan van der Ploeg. Beide heren stellen zich herkiesbaar. Er is een vacature voor meerdere bestuursleden. KANDIDATEN KUN-NEN GESTELD WORDEN TOT BEGIN VAN DE VERGADERING!!!

- Vaststellen begroting 2009
   Vaststellen contributie. Het bestuur stelt voor de contributie op het huidige tarief te handhaven.
- 8. Goedkeuring wijziging huishoudelijk reglement m.b.t. jeugdleden

9. Rondvraag

10. Sluiting.

De bescheiden welke zijn genoemd in punt 4 a,b,c,d,f, alsmede de begroting 2009 worden ter vergadering uitgereikt. Na afloop om ongeveer 12.30 uur krijgt u een lichte lunch aangeboden. Hierna volgt een presentatie door de heer Ferry Haijemaije over FSC. Hij zal een uitleg geven over FSC hout, wat dit betekent in al zijn facetten.

Cursus Snijdend Houtdraaien door Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema, Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) $\in$ 380 Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet gevonden hebben (II). **Vervolgcursus** (4 x 4 uur) $\in$ 190 Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde.

Inschrijfformulier en informatie Christiaan Jörg W. Heukelslaan 6 3581 SP Utrecht Tel. 030 – 2513 684 info@christiaanjorg.nl

www.christiaanjorg.nl

Af? Werken!

Naar aanleiding van één van mijn presentaties over het afwerken (van houtdraaiwerk) werd mi door René Wetzels gevraagd om daarover een stuk te willen schrijven voor dit blad. Een op zich eenvoudige vraag waar ook een eenvoudig "ja" of "nee" op geantwoord kan worden, maar dan... Over afwerken zouden we namelijk een heel boek kunnen schrijven als het ons niet aan de tijd daarvoor zou ontbreken en ook in de cursussen die we daarover verzorgen hebben we per onderwerp al twee volle dagen nodig om de stof daarover te behandelen. Hoewel het dan ook geenszins doenbaar is om al die informatie in een kort artikel samen te vatten zal ik toch rrachten hier wat wetenswaardigheden weer te geven.

Als we tien willekeurige houtdraaiers vragen hoe je houtdraaiwerk af moet werken, lopen we een goede kans eenzelfde aantal, zeer verschillende adviezen te krijgen over de te gebruiken methoden en producten. Als we vervolgens diezelfde houtdraaiers vragen waaróm we nu juist die geadviseerde werkwijze of dát product zouden moeten gebruiken en niet een willekeurig andere methode of product dan krijg ik regelmatig als antwoord "omdat die en die dat ook altijd gebruikte en die kon werkelijk toveren achter een draaibank". Ik hoop u in dit stuk duidelijk te kunnen maken dat afwerken niets met toveren maar alles met het bewust maken van keuzes te maken heeft. Laten we voor het gemak dus maar eens bij het begin beginnen en ons de eerste eenvoudige vraag stellen: "Moet je afwerken?" De één zal hierop volmondig "Ja" roepen terwijl een ander wellicht denkt "Nee hoor, het gaat mij om het draaien. Dat afwerken is niets voor mij." Als het goed is hoor ik u echter nu denken: "Dat ligt er aan wat je

met je werkstuk wil. Moet het een mooi sierstuk worden voor in de woonkamer, hebben we het over een overmaatse paddestoel die als bezienswaardigheid in de tuin komt te staan of hebben we wellicht een ornamentje van hardhout gedraaid dat als versiering op het nieuwe hardhouten tuinhek geplaatst gaat worden." Afhankelijk van de toepassing namelijk zullen we veel, weinig of helemaal geen tijd in het afwerken willen steken. Zo mag wellicht het hardhouten ornamentje dat onderdeel uit gaat maken van het onbehandelde tuinhek ook gewoon onbehandeld blijven om samen met de rest te gaan vergrijzen, dient de paddestoel alleen beschermd te worden tegen houtrot maar hoeven we daar niet ons haar in te kunnen kammen en mag het sierstuk voor in de woonkamer daarentegen misschien wél wat óh's en áh's over de afwerking oproepen.

Als we besluiten dát er afgewerkt dient te gaan worden is één van de volgende vragen die we ons gaan stellen: "Wat is het doel van de afwerking." Zo kan het voornaamste doel bijvoorbeeld de bescherming van het paddenstoelenhout zijn maar is juist het esthetisch aspect van groter belang als we het over het sierstuk hebben dat in de woonkamer komt te staan. Op basis van het doel van de afwerking kunnen we dan ook al een globale keuze maken voor het soort product dat we kunnen gebruiken om ons doel te realiseren. Willen we vooral een bescherming tegen inwerking van vocht en weersinvloeden dan gaan we in de richting van een moderne lak, beits of één van de vele soorten oliën. Is de schoonheid van de afwerking van groter belang dan schuiven we al snel in de richting van een afwerking met was, schellak, Shellawax of een moderne hoogglanslak.

Omdat het meeste draaiwerk dat ik tot op heden tegen ben gekomen een plaatsje binnen krijgt en om de omvang van dit artikel niet al te zeer uit de hand te laten lopen kijken we verder alleen naar draaiwerk dat binnen komt te wonen en waarbij het esthetisch aspect van wezenlijk belang is. (Wie ook het andere deel van het verhaal wil weten is uiteraard van harte welkom om contact met ons op te nemen of om deel te nemen aan één van onze cursussen.) Oké, het werkstuk komt binnen te wonen.

Volgende vragen:

- "Moet het een hoogglans afwerking worden of vinden we een matte afwerking toepasselijker voor het betreffende werkstuk?"
- "Is het van belang dat de afwerking voedselveilig is?"
- "Hoeveel tijd willen we aan de afwerking besteden?"

Als we al deze vragen hebben beantwoord is eigenlijk de keuze voor het te gebruiken product gemaakt en wordt het tijd om met het voorwerk (lees "schuren") te beginnen. Tot welke korrelgrofte er geschuurd moet worden hangt voornamelijk af van de uiteindelijke afwerking die we aan willen brengen. Zo zal het normaliter zonde van de moeite zijn om tot korrel 2000 te schuren als we vervolgens het werkstuk van één of twee lagen Danish oil zouden willen voorzien en is het aan de andere kant verspilling van materiaal om slechts tot korrel 150 te schuren om vervolgens het werkstuk van een schellak- of Shellawax-afwerking te voorzien aangezien die producten pas tot hun recht komen op serieus voorbewerkte oppervlakken. Moderne lakken zitten een beetje in de middenmoot omdat die voldoende grof geschuurd moeten worden om zich genoeg te kunnen hechten maar ook weer wel fijn genoeg dat de lak de schuurkrassen nog goed op kan vullen. In zijn algemeenheid echter kan

gesteld worden dat we fijner dienen te schuren als we een hogere glans willen bereiken, waarbij de kwaliteit van de uiteindelijke afwerking in grote mate bepaald wordt door de kwaliteit van het voorwerk. Uiteraard is schuren heel veel meer dan een stukje schuurpapier van een willekeurige bouwmarkt tegen je werkstuk houden en komen er voor het maken van een hoge of juist een matte glans nog veel meer zaken kijken doch die gaan de scope dit stuk te boven.

Volgende vraag die we ons gesteld hadden was of de afwerking voedselveilig diende te zijn; bijvoorbeeld omdat we ontbijtbordjes hebben gemaakt of babyrammelaars. Dat de door ons geïmporteerde Shellawax produkten voedselveilig zijn, zal hoop ik inmiddels niemand ontgaan maar wat denkt u bijvoorbeeld van de o zo vaak gebruikte Danish oil dat, in tegenstelling tot wat soms gedacht wordt, niet afkomstig van een soort "Danish oil boom" maar in grote lijnen een mix is van één of meer soorten olie, één of meer soorten vernis én een oplosmiddel. Iedere fabrikant heeft zijn eigen recept voor het maken van zijn olie doch door de toevoegingen van de vernis- en oplosmiddelbestanddelen zijn vrijwel alle Danish oils niet voedselveilig en dus niet geschikt voor het afwerken van onze ontbijtbordjes. Behalve deze veelgebruikte olie kennen we uiteraard nog een heel groot aantal andere oliën zoals Tungolie (ook wel Chinese houtolie genoemd), lijnolie (al dan niet enkel of dubbel gekookt), olijfolie, zonnebloemolie, paraffineolie, allerhande soorten meubeloliën en jawel: zelfs wonderolie. Sommige van deze oliën zoals bijvoorbeeld rauwe lijnolie zijn ook voedselveilig en dus prima te gebruiken als afwerking. Let er daarbij echter op dat u inderdaad het zuivere product koopt aangezien fabrikanten er om redenen van houdbaarheid, verwerkbaarheid, kleur of anderszins voor kunnen kiezen om hulpstof-

fen aan hun producten toe te voegen waardoor de voedselveiligheid alsnog in het geding komt. Laatste vraag nog even: "Hoeveel tijd willen we aan de afwerking besteden?" Hoewel u wellicht deze vraag zult beantwoorden met "zo min mogelijk" dienen we ons ook te realiseren dat het maken van een prachtige afwerking nu eenmaal meer werk is dan het produceren van wat geklodder. In hoeverre u bereid bent om tijd te besteden aan de afwerking hangt bovendien nauw samen met de keuze voor het product dat u gaat gebruiken. Zo kunnen we bijvoorbeeld met de meeste soorten olie weliswaar zonder problemen een hoogglansafwerking maken maar moeten we daarvoor bereid zijn om een redelijk groot aantal lagen aan te brengen én moeten we dan voor het afwerken een doorlooptijd van enkele maanden kunnen uittrekken. Wilt u daarentegen in een paar minuten een hoogglansafwerking bereiken dan gaat dat met een olie niet lukken en komt 11 al snel uit bij een afwerking met was, schellak of bijvoorbeeld Shellawax.

Conclusies van het verhaal tot zover mogen, denk ik, zijn dat: De keuze voor uw afwerking gebaseerd zou moeten zijn op bewuste keuzes op basis van de toepassing van uw werkstuk en de tijd die u er aan wilt besteden. Dat het te gebruiken product ook in grote mate het benodigde voorwerk bepaald.

Oftewel dat een gedegen voorbereiding het geheim is van een mooie afwerking.

Na het lezen van bovenstaande zeer beknopte inleiding zal het u wellicht niet verbazen dat we in onze cursussen "afwerktechnieken" of onze cursus "politoeren" behoorlijk aan moeten poten om alle daarbij behorende stof in twee dagen te behandelen. Wie een specifieke vraag heeft over afwerking is zoals gezegd van harte welkom om, bij voorkeur via e-mail info@rons.biz, contact op te nemen en wie meer wil weten over onze afwerkings- of houtbewerkingscursussen vindt daarover meer informatie op www.rons.biz.

Ron van Zaltbommel

Een bezoek aan Omer Hannes in België.

Met zes leden van de Lekstroomdraaiers hebben we op 19 januari 2008 een bezoek gebracht aan Galerij Clock-Art Exclusieve Kunstuurwerken in Diest van Omer Hannes.

We werden allerhartelijkst ontvangen door Omer en zijn vriendin Anne die buiten op ons stonden te wachten (de locatie zit ietwat ingewikkeld in elkaar). Eenmaal binnen, en dan ....OVERWELDIGEND ...... Overal werkstukken, hoeden hangen aan complete boomstammen, zonder uitleg weet je werkelijk niet waar je beginnen moet. Al gauw valt mijn oog op een affiche met als opschrift: **Als U stukken maakt, maak dan houten stukken**. Maar gelukkig was Omer bereidt om tekst en uitleg te geven.

In een hoek zien we 2 vliegtuigen van hout, een geallieerde bommenwerper die zo vertelt Omer in groten getale tijdens de oorlog overgevlogen richting Duitsland. En een Messerschmitt? Daar is het allemaal mee begonnen een stukje hout en wat eenvoudig gereedschap. Maar al gauw gaan we verder en komen we bij prachtige schalen in vele vormen en houtsoorten, van meerdere schalen zijn er ook bronzen afgietsels te bewonderen. Er worden vragen gesteld over de grootte van

Een van de vele schalen

de stukken en dan vertelt hij zijn relatie met medewerkers van een houtzagerij, die hem bellen als ze iets bijzonders aangeboden krijgen. Ook maakt hij veel 'samengestelde' stukken. Vervolgens krijgen we uitleg over een enorme collectie klokken, allerhande uitvoeringen en maten. Er is er al een te koop voor 20 Euro, waarvan de opbrengst ten goede komt aan de ziekenzorg. Overigens veel van zijn inkomsten gaat naar deze instantie. Al wandelend langs allerhande bijzonder gevormde werkstukken komen we in het hoedenatelier. Je kijkt je ogen uit naar de creaties die Omer heeft weten te vervaardigen, hoeden en hoed-

Een prachtig uurwerk

jes, van hout, maar ook van zaagsel, papier en kurk! Ook vertelt hij over zijn poging om tot onze koningin door te dringen vanwege de hoeden, maar helaas, wel kreeg hij een zeer nette brief terug maar geen hoed voor haar.

Na deze bezienswaardigheden nam hij ons mee naar zijn werkplaats(en). Onderweg daarheen komen we langs een collectie paddenstoelen en bloemen van hout, ook zijn er werkstukken in combinatie met metaal (koper) te bewonderen. Via een ontvangstruimte komen we in een van zijn werkplaatsen en wat staat daar? Geen levensgrote draaibank die je zou verwachten na zoveel van die grote stukken gezien te hebben, maar nee hoor een Scheppach machine met zelf gefabriceerde transportwieltjes eraan, en..... een echte variomatic voor de toerenregeling, zodat hij geen kracht verliest tijdens het draaien met lagere toerentallen.

Wat verder een hoek(je) met diverse haakse slijpers en allerhande slijp- en schuurschijven waaronder ook vele zelf vervaardigde houten schuurschijven, zo geconstrueerd dat rondingen mooi en glad geschuurd kunnen worden. Weer een vertrek verder vinden we een cirkelzaag en tot slot nog een vertrek met een langeband schuurmachine, waar stofafzuiging niet nodig is omdat deze onder een soort afdak geplaatst is. Zodoende is de aanvoer van schone lucht voldoende gewaarborgd en heeft hij geen last van de buren die zouden kunnen klagen als hij aan het schuren is, omdat het zich aan de achterzijde van het gebouw bevindt waar het aan een weilandje grenst. Ook vertelt Omer nog over zijn techniek van afwerken: witte houtlijm en politoervloeistof.

Na afloop van de rondleiding werd er onder het genot van een heerlijke kop koffie met gebak nog wat gepraat over van alles wat we gezien hadden en bewondering daarover uitgesproken, waarna we afscheid namen en vergezeld met de beste wensen de terugreis aanvaardden.

Er zou nog veel meer te vertellen zijn over Omer en zijn werk, maar ik denk dat men beter zelf een keer kan gaan kijken en met de uitleg van Omer daarbij een onvergetelijke dag hieraan zal beleven. Al met al zeker een aanrader om eens een bezoek te brengen aan deze bijzondere mens(en) die op 1-2-3-4 mei

Slechts enkele van zijn WONDERSCHONE creaties

Omer Hannes in het "hoedenatelier" met een van zijn creaties

2008 een tentoonstelling organiseren. Als allerlaatste: Zijn er mensen van RADIUS die een bezoek willen brengen aan Omer Hannes. Laat hem dat vooraf altijd even weten, het liefst heeft hij groepen die niet groter zijn dan maximaal 15 personen. Vanzelfsprekend kunt u ook bij hem terecht buiten de genoemde data (na telefonisch overleg). Telefoon vanuit Nederland 0032 13 33 73 38. Het adres : Omer Hannes, Halensebaan 35a, B-3290 Diest

Berend v.d. Lagemaat

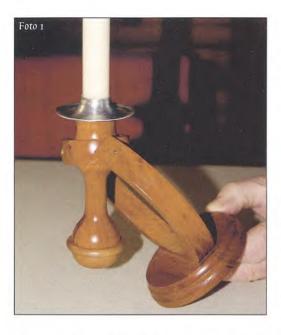
Een long?

IN BEELD: Jos Toussaint (1933) Van technisch specialist naar gepassioneerd rusteloze vernufteling

Jos Toussaint is geboren in Nijmegen in een gezin van vier zussen en twee broers. Na de gewone lagere school (GLO) te hebben doorlopen werd hij aangemeld op de Mulo. Na twee jaar had hij genoeg van het leren uit boeken en besloot over te stappen naar de toen geheten ambachtsschool. Na de opleiding als machinebankwerker te hebben afgerond had hij het plan om aan de HTS (de toenmalige MTS) te gaan studeren. Familieomstandigheden (moeder kreeg een hersentumor en overleed, vader raakte in een depressie) kon hij dit plan niet realiseren. Om de tijd te overbruggen tussen het verlaten van de ambachtschool en de militaire dienstplicht besloot hij te gaan werken. Hij vond een baan op het nieuwbouwbureau van de firma Honig. Hier deed hij gedurende

een kleine twee jaar zijn eerste werkervaring op. Na deze werkperiode werd hij ingelijfd in militaire dienst. Omdat hij graag bij de luchtmacht wilde, zijn wens was vliegenier te worden, moest hij een tweejarig reservistencontract tekenen. In de volgende twee jaren voltooide hij zijn opleiding als vliegenier op

Harvard vliegtuigen. Na twee jaar werd, omdat de luchtmacht het personeelsbestand moest reduceren, zijn contract niet verlengd. Hij keerde dus terug naar de burgermaatschappij. Hij vond in 1954 een baan bij AKZO in Arnhem op het Engineeringbureau als tekenaarconstructeur. Het engineeringbureau bestond uit ongeveer 700 man en was opgebouwd uit een groot aantal disciplines, werktuigkundigen, elektronici, bouwkundigen, etc. Een onuitputtelijke bron om veel evaring op te doen. Gedurende de eerste jaren bij de AKZO voltooide hij 's avonds de Nijverheidsakte NIV. Met deze akte gaf hij enige tijd les op avondscholen. Intussen (1957) was hij ook getrouwd en kreeg vier kinderen. Binnen de AKZO werd zijn inzet en technische kennis hoog gewaardeerd wat ertoe leidde dat hij van 1970 tot 1973 bij een dochteronderneming van AKZO in Duitsland werd gestationeerd om de zorg te dragen voor de ontwikkeling van het product "Staalkoord". Nadat hij uit Duitsland was teruggekomen, specialiseerde hij zich binnen AKZO als specialist procestechniek. Dit betekende dat hij vele disciplines, zoals elektronica, luchttechniek, fijnmechanica, etc. in zijn werk moest integreren. In 1992 ging hij met de VUT en in 1998 met pensioen.

Ik had Jos benaderd om hem als houtdraaier te interviewen, maar daar had ik mij dus vreselijk in vergist. Jos bleek een alleskunner. In zijn garage is een houtwerkplaats met een breed scala aan houtbewerkingmachines, in zijn kelder een reeks machines voor metaalbewerking en in een deel van de huiskamer een soort technisch bureau (zie foto 1) waar het stikt van de beeldschermen en andere randapparatuur waarmee hij in staat is, via een modern tekenprogramma (CAD software = Computer Aided Design) de meest gedetailleerde en complexe tekeningen te maken (hij maakt dus de tekeningen in AktieRadius). Midden 1995 heeft hij meegewerkt aan het starten van de afdeling Arnhem/Nijmegen van RADIUS. Hij kocht in die tijd een eenvoudige houtdraaibank. Later vervangen door een nieuwe draaibank uit Olbernhau (Duitsland) en realiseerde geleidelijk een goede houtwerkplaats. Natuurlijk liet hij mij een aantal draaistukjes zien (zie de foto 2: de kandelaar uit kersen, foto 3: de traliedop uit noten, foto 4: kop en schotel uit juniperus). Veel indrukwekkender was voor mij echter dat hij direct nadat hij uit Duitsland was teruggekomen in 1974 met eigen handen zijn huis heeft ontworpen, materialen zelf heeft ingekocht en /aanbesteed, zelf heeft gebouwd en zelf de bouwver-

12

gunningen heeft geregeld, dat hij een hele reeks speciaal gereedschappen heeft gemaakt, dat hij een vandikte schuurmachine heeft ontwikkeld en gebouwd, dat hij op dit moment geheel van hout een orgel aan het bouwen is: de pijpen zijn al klaar. In feite is zijn stijl: ik pak alles aan. Mijn bewondering gaat uit naar deze rusteloze veelzijdige man.

Roelof C. Schmidt, Everdingen

AFDELINGSNIEUWS

Afdeling Amsterdam

Informatie bij de afdelingscontactpersoon Rik Mars: 020 4904 887 of Rik.Mars@waternet.nl Voor de agenda, verslagen en opdrachten, zie ook: http://members.lycos.nl/HoutObjectenRi kMars/radius/radius.htm

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Onderstaande bijeenkomsten worden in 2008 gehouden op een **zaterdag van 9.30 uur tot 12.30** uur in het clublokaal 'The Meeting' St. Maartenstraat te Elst (Gld).

Bijeenkomsten:

12 april vieren wij ons 12 en 1/2 jarig bestaan tegelijk met de eerste DemoDag RADIUS.

17 mei: Jan Hovens komt ons verrassen met een demonstratie hoe werkstukken met schroefdraad kunnen worden gemaakt.

20 september: Jan Siemelink die het vervaardigen van meubels als hobby heeft, waarbij een houtdraaibank niet valt weg te denken, zal vertellen over zijn bevindingen.

18 oktober: Jan Bergevoet is het sparen van kleine muntjes nog niet vergeten.
Hij gaat het draaien van spaarpotten, in alle soorten en maten, demonstreren.
22 november: Ab Strijker toont ons het draaien van omkeerdraaiwerk voor fotolijstjes (zie AR55, blz 8).

Afdeling Den Haag Info afdelingscontactpersoon (blz.2) Afdeling Flevohoutdraaiers Bijeenkomsten: **14 april, 26 mei, 15 september, 27 oktober, 8 december**

Afdeling Haarlem Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Haarlemmermeer Bijeenkomsten: **4 april om 13.30 uur** Locatie: Protestantse Kerk, Havikstraat 5, 1171 DW Badhoevedorp, tel. 020 6593133

Afdeling Limburg Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Lochem

Bijeenkomsten: **27 oktober en 24 november** Locatie: Kunstlokaal 11, Bosberg 29, Borculo. Aanvang 19.30 uur

Afdeling Noord

Bijeenkomsten: **17 mei, 13 september, 15 november** Inloop: 12.00 uur, aanvang 12.30 uur. Locatie: Dependance Stadswerkplaats Groningen, Antillenstraat 2.

Afdeling Noord-Holland Noord Bijeenkomsten: 8 april, 27 mei, 28 augustus, 2 oktober, 25 november. De avonden zijn in het dorpshuis "de oude school" Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek De avonden beginnen om 19.30 uur

Afdeling Rotterdam

Info afdelingscontactpersoon (blz.2)

Afdeling Utrecht Werkgroep 'De Lekstroom' Bijeenkomsten: steeds op woensdagmiddag 14.00 uur op de volgende data: **26 maart, 7 mei en 11 juni**. Locatie: de Oude School te Lopikerkapel

Afdeling Veluwe

Bijeenkomsten: **de volgende** zaterdagen 17 mei, 13 september, 13 december Locatie: een zaal van de Sionskerk, Asseltseweg 6, 8161 VV Epe

Afdeling De Waarden Bijeenkomsten: **29 maart, 3 mei, 30 augustus, 4 oktober, 15 november, 20 december.**

Locatie: Adrie Bezemer

Afdeling Westelijk Noord Brabant / Zeeland De Scheldedraaiers Bijeenkomsten elke eerste zaterdag van de maand in Het Ambachtencentrum, Kattendijksedijk te Goes. Aanvang 09.30 uur. Ook leden uit

andere afdelingen zijn, na overleg, van harte welkom.

AGENDA

12 april 2008 Regionale DemoDag Locatie Hogeschool Van Hall Larenstein te Velp (bij Arnhem) Zie aankondiging elders in deze AktieRadius 1 t/m 4 mei 2008 van 12.00 – 18.00 uur Tentoonstelling HOUT en HOEDEN Omer Hannes, Halensebaan 35a, B-3290 Diest (dit adres is aan een parallelweg)

3 mei 2008 Algemene ledenvergadering Locatie De Schalm in De Meern

17 mei 2008 Cursus gereedschap slijpen bij Schulte in Meppen

30 en 31 mei Beginnerscursus bij Schulte in Meppen

7 juni 2008 7e Hobby-en Tuindag in Goudriaan (bij Adrie Bezemer)

13 en 14 juni Cursus schalendraaien bij Schulte in Meppen

25 juli tot en met 29 augustus Tentoonstelling door de Lekstroomdraaiers in de openbare ruimte van het Gemeentehuis in Wijk bij Duurstede

1 november 2008 Landelijke DemoDag Locatie De Schalm in De Meern

Index AktieRadius 2007 (nrs 53 t/m 56)

Onderwerp	Auteur	AR nr/pag
1 Houtinfo	Rik Mars	-6/11
Mijn draaiwerk (toepassing van afwasmiddel)	Wiselius / NEHOSOC	56/14
Houtherkennen met de loep	WISCHUS / INERUSOC	56 / 19
2 Techniek		
Het gebruik van de schalenguts (II)	Gerard Gaasbeek	53 / 6
Meten is weten	Jos Toussaint	53/9
Het gebruik van de schalenguts (III)	Gerard Gaasbeek	54/6
Muziekinstrumenten draaien deel I	Jan Bouterse	55 / 20
Een eenvoudige blokfluit draaien	Jan Bouterse	55 / 25
3 Voorwerpen / Werktekeningen		
Watertol omgedoopt tot 'Druppel enz	Wim de Bruijn	53 / 20
Noord scoort, alweer	Albert Jan Roukema	53 / 21
Muziekinstrumenten draaien, deel 1	Jan Bouterse	53 / 24
Het maken van een trektol	Gezinus Rotmensen	55/6
Het maken van een sierlijst in omkeerwerk	Ab Strijker	55 / 7
Een geldboompje	Bert Rosbach	55/9
Een nieuwe bron van inspiratie	Albert Jan Rouwkema	55 / 11
Een Chanukia uit een zeer oude moereik	Adrie Bezemer	55 / 27
Eihuis of huisei?	Jan van der Ploeg	56/4
Amfora, vaas met losse voet	Adri van der Wouden	56/8
Mijn draaiwerk, een peulenschil	Hans Scholten	56 / 18
Kritiek gewenst	Hans Scholten	56 / 18
Mijn draaiwerk, Spoetnik	Aad Sneeboer	56 / 20
Bastschaaltje	Jos Toussaint	56 / 21
Met de Gulden Snede naar kerst	Ab Strijker	56 / 23
De VUT ingedraaid	Jan Pranger	56 / 26
4 In memoriam	1.1.1.1.1.1.1.1.1	
Henk Wolf 1919-2007	Evert van Elten	55 / 18
Harry Veldhuis 1928-2007	Jos Toussaint	56 / 17
5 Tentoonstellingen / bezoeken		
Een kijkje over de grenzen	Christiaan Jörg	54/4
DemoDag 10 november 2007	DemoDag commissie	55 / 12
DemoDag voorjaar 2008 in Arnhem	Hans Onstein	56 / 19
Verslag van de DemoDag 10 november 2007	René Wetzels	56 / 28
6 Uit de afdelingen		

16

500ste cursist in Kunstlokaal 11	René Wetzels	53 / 29
Geen heden zonder verleden	Hessel, Ton, Joop en Bas	54/10
VONAS miniaturen	Gert Vogels	54 / 17
Een verjaardagstaart voor RADIUS	Johan v. Dongen	54/18
Fotoreportage van Archeon	diverse fotografen	54 / 19
rotoreportage varracheon	arverse rotograteri	)47 - 2
7 Vereniging		
Van de bestuurstafel	Aat Meijboom	53 / 3
Van de bestuurstafel BEDANKT !!	Aat Meijboom	54/3
Van de bestuurstafel	Aat Meijboom	55/3
Bericht van de penningmeester	Bert Rosbach	55 / 17
Van de bestuurstafel	Aat Meijboom	56/3
8 Van de Redactie		
Terugblik op 2006	René Wetzels	53/3
Open Dag Hout en Archeon terugblik	René Wetzels	54/3
A.L.V. 12 mei 2007	René Wetzels	54/4
Oproep voor meer ondersteuning	Jos Toussaint	55/3
Oproep van de redactie	René Wetzels	55 / 19
Terugblik op 2007	René Wetzels	56/3
9 Houtdraaiers in beeld		
Janus van Dijk (1937)	Roelof C. Schmidt	
Wim Auée (1936)	Roelof C. Schmidt	53 / 22
will Auee (1936)	Kocioi C. Schinidi	56 / 11
10 Boekbespreking		
Hout in boeken, houten boeken enz.	Luc Knapen Leuven	55 / 11
11 Diversen		
Antivries voor uw houtvoorraad	Fred Siccama	53 / 4
Juttershout van een tropisch strand	Jan van Vreedendaal	53 / 12
Plakpraatje	Henk Smit	53 / 19
Hoe lang nog een voorzitter ad interim?	Gerard Gaasbeek	55 / 17
12 Index		
Index 1 t/m 17	RedactieCommissie	23 / 11
Index 18 t/m 24	RedactieCommissie	24/12
Index 25 t/m 28	RedactieCommissie	28 / 12
Index 29 t/m 36	RedactieCommissie	37 / 17
Index 37 t/m 40	RedactieCommissie	41 / 16
Index 41 t/m 44	RedactieCommissie	45 / 16
Index 45 t/m 48	RedactieCommissie	49 / 16
Index 49 t/m 52	RedactieCommissie	53 / 16
Index 53 t/m 56	RedactieCommissie	57 / 16

MUTATIES LEDENLIJST

Opzeggingen:

- Arem J.T.M. van, Elsendorp
- Beek J. van de, Diemen
- Beek R.F. van, Oosterbeek
- Bijmans J.G., Wijchen
- Cnossen P.D., Tolbert
- Dijk A.J. van, Gennep
- Elderen I.A.D. van, Utrecht
- Groot A.R., Akersloot
- Halm C. van, Woerden
- Heinen J., Haarlem
- Hoogvorst K., Schoorl
- Kappert A., Vorchten
- Kuiphof A., De Wijk
- Mensinga J.G., Brielle
- Mil H.B. van, Everdingen
- Noordergraaf W., Wijk bij Duurstede
- Otter G., Schoorl
- Pijnappel J.J., Nijmegen
- Randwijk A. van, Leerdam
- Reyen T. van der, Alkmaar
- Schaper J.T.J., Alkmaar
- Schuurman H.J., Varsseveld
- Soetermans W., Amsterdam
- Stoelinga J.P.H., Leuvenheim
- Stunnenberg N.J., Noord Scharwoude
- Tijen A.P., Amsterdam Z.O.
- Visscher W, Valkenburg
- Vos B.G.A., Blaricum
- Wierbos G., Stompetoren
- Wolf H., Vaassen

Nieuwe leden

- Appelman G.W., St. Antoniusstraat 11, 1861 LD Bergen (NH)
- Borg M.A.Th.J. van der, Brahmsstraat 14, 2162 VM Lisse

- Brink M., Achterveldseweg 27, 3772 NA Barneveld
- Harten H. van, Sterrebos 45, 4001 KA Tiel
- Hartgers A.J., Oosterlekdijk 33, 2931 AM Krimpen a/d Lek
- Kramer W., Siebe T. Haanstraat 1, 9917 PZ Wirdum
- Linde H. van der, Bulkstraat 54, 4196 AX Tricht
- Martin J.R., Scharftlaan 6, 9301 CH Roden
- Masselink H.J., Aaltenseweg 12, 7091 AE Dinxperlo
- Mejers T., Plutohof 26, 1622 BX Hoorn
- Nuninga J.P., H.F.Dresselhuisstraat
   60, 9693 AN Nieuweschans
- Udo S.M., Zeeweg 4, 2586 AK 's Gravenhage
- Wal D. v. d., Spinner 66, 1625 VE Hoorn

Verhuizingen

- Hilt A., Kerkstraat 13, Makkum
- Kok A. Bunnerweg 2, Donderen
- Potemans W.J. Ged. Laanweg 30, Andijk
- Smeets C.F.M., Eisenhowerstraat 313, Sittard
- Workum W. van, Prins Hendrikstraat 28, Andelst

Overleden

- Hoogvorst K., Schoorl
- Reyen van der T., Alkmaar
- Cnossen, P., Tolbert

TE KOOP

Te koop een Hamlet set miniatuur gutsen, bestaande uit:

Schuine beitel 6mm, Afruwguts 6mm, Profileerguts 3mm, Afsteekbeitel 2mm, Ronde schraper 7mm, Prijs voor de set in originele kartonnen doos Euro 50,00 exclusief verzendkosten. Tel. nr. 0252 518 557 E-mail adres: jvdmeerjzn@planet.nl

DemoDag 12 april 2008

Op de DemoDag op 12 april zal aandacht worden besteed aan zelfgemaakte hulpmiddelen en gereedschappen voor houtdraaien. Te denken valt aan opspanmethoden en -middelen, een bril, hulpmiddelen voor boren en schuren op de draaibank, voor slijpen, voor frezen op de draaibank, voor het maken van schroefdraad. voor segmentdraaiwerk, voor het maken van holle vormen, voor stofafzuiging en verder de vele andere hier niet genoemde onderwerpen die met houtdraaien verband houden. In de afdeling Arnhem-Nijmegen zijn zelfgemaakte hulpmiddelen al eens aan de orde geweest. Door inbreng van diverse leden kwam er een aardig aantal originele hulpstukken en ook gereedschappen op tafel, vaak een "eye-opener" voor anderen.

Wij willen dit op de DemoDag herhalen, maar nu op zo'n landdag, op een wat grotere schaal.

Daarom vragen wij aan u allen om inbreng: heeft u zelf een hulpstuk gemaakt dat in de praktijk goed bevalt, breng het dan mee en laat het zien, ook als het klein is (is eenvoud niet het kenmerk van het ware?). Tijdens het begeleidend praatje, of daarna, krijgt u gelegenheid voor een korte toelichting.

Als u bereid bent om hieraan mee te werken, neem dan contact op. Voor de organisatie is het wenselijk om van te voren te weten wat uw inbreng zal zijn.

Contactpersoon is: Jan Siemelink, tel 0318-650390, e-mail: jenjsiemelink@tiscali.nl

In memoriam:

Op zondagmiddag 25 november is op 68 jarige leeftijd overleden ons draailid van het eerste uur Toon van der Reyen. Toon was een man die niet op de voorgrond aanwezig was maar wel heel veel betrokkenheid had met onze afdeling. Toon was een van onze mentoren en bereid iemand anders het houtdraaien te leren. Toon laat heel veel draaivrienden en vriendinnen achter.

Wij wensen zijn vrouw Emmie en de kinderen veel sterkte toe

Afdeling Noord Holland Noord

Natgedraaid hout drogen in alcohol

Het idee erachter is dat alcohol gemakkelijk helemaal in hout doordringt en het water oplost in alcohol en dat dit daarna snel verdampt. Hierdoor gaat het droogproces sneller en is de kans op scheuren minder. Mijn experimenten (en ook die van anderen, zie internet) zijn zeer veelbelovend geweest.

De procedure van het drogen in alcohol is als volgt: Men neemt een pan/bak met deksel.

Draai schaal of vaas ruw voor met een wanddikte van ongeveer 8 tot 10 % van de diameter.

Dompel de schaal vervolgens onder in spiritus (= ethanol met 3% methanol). Dit kan ook in de isopropyl alcohol (IPA). Men geeft aan dat ca. 2 uren genoeg zijn maar ik laat mijn werkstuk er gewoon een nacht in staan. Voor hele grote vormen is een dikke plastic zak handig i.p.v. een bak. Plaats deze vervolgens in een bak met houtkrullen. Meestal voldoende bij een draaier aanwezig. Hierdoor heb je minder spiritus nodig. Haal vervolgens de schaal of vaas eruit en laat deze een uur uitdruppen.

Pak het object in in zwaar papier (bv. boodschappentas). Vouw het papier om de bovenrand en plak dit vast met plakband. De binnenzijde moet open blijven voor het drogen. Met het inpakken in papier voorkom je dat de buitenzijde harder droogt dan de binnenzijde (kans op scheuren). Plaats de schaal of vaas ondersteboven op een rek om te drogen. Ik heb dat deze winter verschillende malen gedaan in een droge, licht verwarmde schuur.

Weeg (ik deed dit elke dag) het object regelmatig en noteer het gewicht. Als het gewicht niet meer afneemt is de vaas klaar om af te draaien.

Indien men spiritus gebruikt kleurt het hout enigszins donkerder. Kleine schalen zijn in ongeveer een week droog, grotere in 2 weken. Voor meer informatie en voor wie de Engelse taal machtig is kijk op het internet : www.woodcentral.com en dan naar alcohol soaking method.

> Lourens de Bakker naar Dave Smith

Oproep

Wij zoeken leden die rond 10 of 11 oktober een demonstratie of workshop van de Amerikaanse draaister Cindy Drozda willen meemaken. Kandidaten wordt verzocht voor nadere informatie contact op te nemen met hans@scholtevanlaar.demon.nl of met Roger Dauer.

MIJN DRAAIWERK

De Bal

Het wilde maar niet van de grond, maar ik wilde zo graag iets van rond. Dan loop je te draaien en lukt het van geen kant. Maar dan, ga je echt draaien en ineens is het meer rond dan vierkant.

Ja, het lijkt op een bal, een bal zonder rand.

Cees van der Wal

Houtjuwelen

Het is niet van goud, maar wel van hout, Dat is misschien nou juist de reden, waarom ik er van houd!

Cees van der Wal

MEMENCO

Machines, gereedschappen, hout en toebehoren voor de creatieve houtbewerker Memenco levert al vele jaren machines, gereedschappen, hout en toebehoren aan de creatieve en ambachtelijke houtbewerker.

Door eigen import uit ondermeer Australië, Engeland, Nieuw Zeeland en de Verenigde Staten, kan vaak tegen concurrerende prijzen geleverd worden.

Bekende merken en namen zoals Ashley Iles, Craft Supplies, Crown Tools, Danish Oil, Eze Lap, Henry Taylor, Scheppach, Teknatool, Tormek, en sinds kort het eigen merk WHT.

Nu in de picture:

Teknatool Nova 3000 Prijs: € 1.250,00

6-delig HSS beitelset Prijs € 125,00

Meer weten? Bekijk dan de website www.memenco-europe.com, of bel 0528 – 266362. Bezoekadres (na telefonische afspraak): Hoofdstraat 46, 7921 AM Zuidwolde.

Werf in de winter

Het geurend vers gezaagde hout werd meegenamen naar de werven waar het in stapels af kon sterven vol druppels hars, versteend en oud.

De winner, woeg, bracht witte deken; bedekte alles wat daar lag, waarin een draaier schoonheid zag: toekamstig werkstuk over weken.

Hij kan zich rustig voorbereiden met op zijn camera de schijf, herinnering aan koud en stijf.

om later zich met zorg te wijden aan de creatie van een schaal met hout; dat spreekt een eigen taal.

Sonnet voor de draaiers door Willemien Waterreus Foto van Willem van den Heuvel, Uden 21 januari 2008

Kennismaking

Ik was nog maar net met houtdraaien begonnen toen ik voor het eerst een DemoDag bezocht. Ik voelde me een beetje een vreemde eend in de bijt, want al die houtdraaiers leken elkaar te kennen. Bij een tafel met allerlei miniatuurdraaiwerk stond ik te kijken naar deze servetring. Mijn verbazing zal wel zichtbaar geweest zijn, want de maker begon uit te leggen hoe dit kleinood gedraaid was.

Ik heb ter plekke besloten me aan te melden bij de afdeling Haarlemmermeer, waar ik nog regelmatig naar de uitleg van Klaas Dikstaal luister.

> Wassenaar,1 februari 2008 Hans Scholte

Een servetring gemaakt met omkeerdraaiwerk

Kritiek gekregen

Op het artikeltje "Kritiek gewenst" in AktieRadius nr. 56 heb ik in totaal 5 reacties ontvangen. Eigenlijk had ik meer verwacht van een vereniging waarvan veel leden zich met vormgeving bezig houden.

De reacties waren leerzaam en heel verschillend. Dit lijkt me niet de plaats gedetailleerd op de inhoud in te gaan. Verrassend vond ik vooral de suggestie om variaties op een foto van het bestaande doosje met een teken- of fotobewerkingsprogramma te maken. Zo kan eenvoudig een indruk van de verandering verkregen worden.

> Wassenaar, 1 februari 2008 Hans Scholte

Houtdraaipret van internet

Aangezien mijn voorkeur bij houtdraaien niet uitgaat naar het maken van schalen en vazen, probeer ik via internet aan ideeën te komen. Zo vond ik op www.arabesk.nl o.a. een enorm aantal verschillende tollen en ook de vorm die als "oloid" wordt aangeduid.

Met "oloid" ben ik verder gaan zoeken en vond uiteindelijk met google.nl een site met de naam "geometric toy". Daarop staat o.a. de "oloid", maar ook een afgeleide daarvan genaamd de "two circle roller". Van beide voorwerpen wordt een animatie getoond. De "two circle roller" heb ik gemaakt door twee ringen te draaien en die haaks met elkaar te verbinden, zoals op bijgaande foto is te zien.

> Wim de Bruijn, Maarssen

De Gulden snede tijdens de Kerst

De Flevo-houtdragiers hebben zich in december intensief bezig gehouden met de Gulden Snede. Het resultzat was een aantal prachtige kandelaars waarvan hier een aantal op de foto's zijn afgebeeld. De meesten vonden het wel een pittig werkstuk, vooral door de bol die mooi moest passen in de standaard.

Op mijn vraag: "Wat hebben jullie nu beleefd aan het maken van deze kandelaar volgens voorgeschreven maten? " kwam de volgende bloemlezing als antwoorden:

"Het viel niet mee om je aan de maten te houden, ik heb ze dan ook maar hier en daar wat aangepast".

vaste verhoudingen te werken. Je wordt dan gedwongen om de schuifmaat te gebruiken om de juiste maat te bereiken".

"Ik werk toch maar liever op mijn eigen gevoel, dat levert voor mij het beste resultaat op".

"De Gulden Snede is een gegeven in de natuur. Heel veel onderdelen van het menselijke lichaam voldoen er aan. Je kunt je afvragen in welke volgorde dit is ontstaan: heeft men sommige verhoudingen aangepast aan de Gulden Snede of ontdekte men dat mooie verhoudingen een bepaalde verhouding hebben die men toen de Gulden Snede is gaan noemen?"

"Kunstenaars wijken soms bewust van mooie vormen af om iets nieuws te brengen of te choqueren".

"Mooie vormen zijn wel cultuur- en tijdbepaald; wat men vroeger mooi vond kan men tegenwoordig niet mooi vinden".

"Het is wel eens nuttig om op deze wijze met

Over het algemeen vond men dat het de moeite waard was om op deze wijze in een afdeling

Jan van Winden

1 Striker

Cor Vis

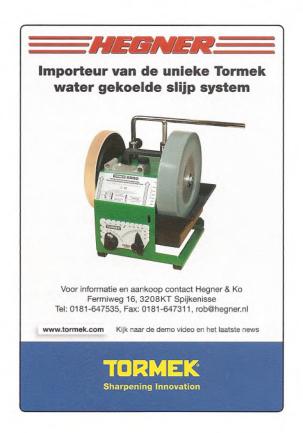
eens met een opdracht bezig te zijn. Ook voor onze vereniging RADIUS is het misschien goed om zich eens wat meer met vormgeving bezig te houden. Er is voldoende talent aanwezig in

Anton Hulst

de vereniging. Wie weet werkt dit artikel in de toekomst aanstekelijk voor ander afdelingen.

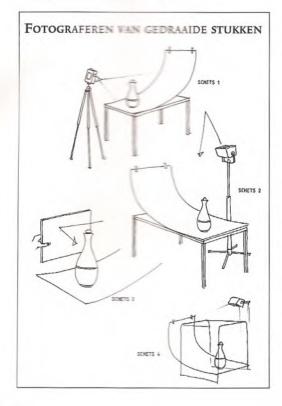
Ab Strijker, Lelystad

Het fotograferen van gedraaide stukken

Wanneer we een mooi stuk gedraaid hebben, is het plenerig hiervan mooie fotografische opnamen te maken. Men kan hiermee soms andere draaiers plener doen. Het goed opnemen van een gedraaid stuk is echter niet zo eenvoudig Meestal niet men op de vergaderingen foto's nemen uit de hand, zonder het stuk te verplaatsen, met als gevolg een vlakke opname met meestal een storende achtergrond. Ik ga hier proberen aan de hand van mijn persoonlijke ervaring uit te leggen hoe men met een beetje moeine veel betere foto's bekomt. De hierna beschreven regels moet men zoveel mogelijk in acht nemen bij het fotograferen:

- 1. Zet het stuk afgezonderd zonder storende achtergrond.
- Zorg voor een zachte gelijkmatige verlichting zonder slagschaduwen.

3. Probeer bewegingsonscherpte te vermijden. Ik zal deze drie punten hier nader toelichten:

1. HET STUK AFZONDEREN.

Hiermee bedoel ik het te fotograferen onderwerp afgezonderd zetten van de andere. Een storende achtergrond trekt volledig de aandacht van het stuk weg. Men kan dit vermijden door het gebruik van een vel papier dat in wit, grijs, zwart of een andere kleur is. De drie eerste kleuren zijn best als men fotografeert in kleur. Een simpele maar goede methode is een rol papier of Tasso behangpapier dat men bevestigt aan een muur en de baan in een ronde beweging op een tafel laat rusten, Zie schets 1.

2. ZACHTE VERLICHTING.

Men kan de opname best maken in een veranda of aan een venster dat naar het noorden gericht is, best is een diffuse verlichting. Men kan dit effect ook bekomen met één of twee gloeilampen welke boven het onderwerp naar een wit plafond gericht zijn, op die manier bekomt men een bijna schaduwvrije belichting, zie schets 2.

Donkere schaduwen kan men ophelderen met een stuk karton of piepschuim, zie schets 3.

Ook kan men licht diffuus maken met behulp van een rol dun wit papier of calque, zie schets 4. Als achtergrond kan men zich best beperken tot effen wit of grijs papier, met speciale geschilderde achtergronden kan men soms ook mooie resultaten bekomen, zie foto s. In ons nieuw appartement heb ik mijn opnamehoekje als volgt gemaakt: tegen een naar het oosten gerichte muur plaats ik een tafeltje, de achtergrond hangt in twee haakjes tegen de muur achter de tafel en loopt in één gebogen vorm door. Om het licht te spreiden heb ik twee houten stokken in de muur geboord waarover een glasvlies gehangen wordt dat het licht zeer mooi verspreid. Dit alles is zeer gemakkelijk op te stellen en weer weg te nemen. De bijgevoegde foto's verduidelijken het één en ander.

3. GEEN BEWEGING ONSCHERPTE.

Tegenwoordig worden de meeste opnamen digitaal gemaakt, dit wil echter niet zeggen dat we de camera tijdens de opname mogen bewegen, integendeel met de digitale camera moet men pas goed opletten want de meeste van deze camera's hebben een vertraging tussen het afdrukken en het openen van de sluiter, hierdoor ontstaan vele onscherpe opnamen. We kunnen dit voorkomen door het gebruik van een statief. Nog een belangrijk punt waarop men moet letten is de scherpstelling. De meeste camera's hebben auto focus, dus ze stellen zelf scherp, maar we mogen ze niet misleiden door een onrustige achtergrond, dan weet de camera automaat niet waar hij moet scherpstellen en zijn vele onderwerpen onscherp afgebeeld. Ik hoop dat velen onder u door gebruik te maken van deze eenvoudige tips, betere opnamen zullen maken. Alvast veel draai- en fotoplezier.

René Smets

REDACTIE: RICHTLIJNEN VOOR HET AANLE-VEREN VAN KOPIJ:

Wanneer u volgens bovenstaande regels mooie foto's van uw werkstuk gemaakt heeft en u wilt deze samen met een beschrijving publiceren in AktieRadius dan volgen hier enkele aanbevelingen:

 Lever de foto's als separate bestanden aan, liefst in .jpg of .bmp formaat. Maar bedenk wel dat de resolutie voldoende moet zijn. Er zijn computerprogramma's die een .jpg bestand verkleinen. Een .jpg bestand moet minimaal 600KB zijn om te kunnen publiceren.

- Lever de tekst aan bij voorkeur geschreven in Word met minimale opmaak. Dus geen foto's inlezen in het Word bestand.

Wilt u bijdragen aan AktieRadius maar u weet niet hoe, laat het de redactie weten. We zoeken samen naar een oplossing.

Twintig pindabakjes en dan?

Iedereen herinnert zich zijn eerste draaistukjes, een pindabakje, een ontbrekend bolpootje van een kastje of misschien een rammelaar en 18 ballusters voor een wiegje. Hoe verder? Je eigen vormentaal kun je ontwikkelen door goed naar dingen om je heen te kijken en literatuur te raadplegen etc. In dit verhaaltje laat ik zien met diverse houtsoorten en voorbeelden uit de natuur hoe je ook tot andere draaivormen kunt komen.

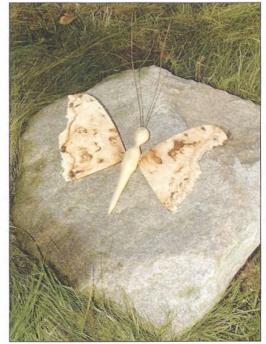
Het insect op de steen, ik noem hem "Mier", is alleen een romp van Goudenregen, lang 14cm en dik 3,5 cm. De poten zijn van kronkelwilg en de voelsprieten van de kronkelhazelaar. Na het draaien van de romp worden de gaten geboord en zonodig de poten met een Stanleymes pas gesneden. Lijmen met witte houtlijm en klaar is Kees!

De vlinder is samengesteld uit buxus en kas-

tanje burr. De romp is 21cm lang en 2.5 cm dik. Het draaien van buxus is super! Het is mooi van draad en goed af te werken. Ook de kleur speelt een rol bij het samenstellen van deze vlinder. Het kastanjehout is met de lintzaag gezaagd. Om het zo zuinig mogelijk te zagen heb ik het tegen een vuren balkje gelijmd. Dit dient om het stabiel langs de zaaggeleider te laten lopen. De vleugels die 3mm dik zijn, worden met metalen stiftjes in de romp bevestigd. Ze worden met secondenlijm in het brosse hout van de kastanje en daarna in de buxus gelijmd. De voelsprieten zijn van gewone wilgentakjes, sterk en soepel. De afwerking kan prima met Danish-oil. Naar keuze de insecten op een steen of een grillig stuk hout monteren. Deze insecten, 6 stuks, zijn in opdracht gemaakt voor een Deens magazine.

Peter van de Waal-vormgever in hout-

PETER VAN DE WAAL >vormgever in hout<

KUNSTLOKAAL11.NL gezien in binnen- en buitenland

Zun

In dit nummer

Verslag van de algemene ledenvergaderingUitnodiging ledenvergaderingAf? Werken!Een bezoek aan Omer Hannes in BelgiëIn Beeld: Jos Toussaint (1933)Afdelingsnieuws, Agenda enz.Index AktieRadius 2007Natgedraaid hout drogen in alcoholØijn draaiwerk- De Bal- Houtjuwelen- Kernismaking- Kritiek gekregen- Houtdraaipret van internetDe gulden snede tijdens de KerstHet fotograferen van gedraaide stukken	Van de bestuurstafel	3
Uitnodiging ledenvergaderingAf? Werken!Een bezoek aan Omer Hannes in BelgiëIn Beeld: Jos Toussaint (1933)Afdelingsnieuws, Agenda enz.Index AktieRadius 2007Natgedraaid hout drogen in alcoholMijn draaiwerk- De Bal- Houtjuwelen- Werf in de winter- Kritiek gekregen- Houtdraaipret van internetDe gulden snede tijdens de KerstHet fotograferen van gedraaide stukken	Van de Redactie	3
Af? Werken!Een bezoek aan Omer Hannes in BelgiëIn Beeld: Jos Toussaint (1933)Afdelingsnieuws, Agenda enz.Index AktieRadius 2007Natgedraaid hout drogen in alcoholØijn draaiwerk- De Bal- Houtjuwelen- Werf in de winter- Kritiek gekregen- Houtdraaipret van internetDe gulden snede tijdens de KerstHet fotograferen van gedraaide stukken	Verslag van de algemene ledenvergadering	4
Een bezoek aan Omer Hannes in BelgiëIn Beeld: Jos Toussaint (1933)1Afdelingsnieuws, Agenda enz.1Index AktieRadius 20071Natgedraaid hout drogen in alcohol2Mijn draaiwerk2- De Bal2- Houtjuwelen2- Werf in de winter2- Kennismaking2- Houtdraaipret van internet2De gulden snede tijdens de Kerst2Het fotograferen van gedraaide stukken2	Uitnodiging ledenvergadering	5
In Beeld: Jos Toussaint (1933)1Afdelingsnieuws, Agenda enz.1Index AktieRadius 20071Natgedraaid hout drogen in alcohol2Mijn draaiwerk2- De Bal2- Houtjuwelen2- Werf in de winter2- Kennismaking2- Houtdraaipret van internet2De gulden snede tijdens de Kerst2	Af? Werken!	6
Afdelingsnieuws, Agenda enz.1Index AktieRadius 20071Natgedraaid hout drogen in alcohol2Mijn draaiwerk2- De Bal2- Houtjuwelen2- Werf in de winter2- Kennismaking2- Houtdraaipret van internet2De gulden snede tijdens de Kerst2Het fotograferen van gedraaide stukken2	Een bezoek aan Omer Hannes in België	9
Index AktieRadius 20071Natgedraaid hout drogen in alcohol2Mijn draaiwerk2- De Bal2- Houtjuwelen2- Werf in de winter2- Kennismaking2- Kritiek gekregen2- Houtdraaipret van internet2De gulden snede tijdens de Kerst2Het fotograferen van gedraaide stukken2	In Beeld: Jos Toussaint (1933)	15
Natgedraaid hout drogen in alcohol2Mijn draaiwerk2- De Bal2- Houtjuwelen2- Werf in de winter2- Kennismaking2- Kritiek gekregen2- Houtdraaipret van internet2De gulden snede tijdens de Kerst2Het fotograferen van gedraaide stukken2	Afdelingsnieuws, Agenda enz.	14
Mijn draaiwerk2- De Bal2- Houtjuwelen2- Werf in de winter2- Kennismaking2- Kritiek gekregen2- Houtdraaipret van internet2De gulden snede tijdens de Kerst2Het fotograferen van gedraaide stukken2	Index AktieRadius 2007	16
- De Bal2- Houtjuwelen2- Werf in de winter2- Kennismaking2- Kritiek gekregen2- Houtdraaipret van internet2De gulden snede tijdens de Kerst2Het fotograferen van gedraaide stukken2	Natgedraaid hout drogen in alcohol	20
 Houtjuwelen Werf in de winter Kennismaking Kritiek gekregen Houtdraaipret van internet gulden snede tijdens de Kerst Het fotograferen van gedraaide stukken 	Mijn draaiwerk	21
 Werf in de winter Kennismaking Kritiek gekregen Houtdraaipret van internet gulden snede tijdens de Kerst Het fotograferen van gedraaide stukken 	- De Bal	21
 Kennismaking Kritiek gekregen Houtdraaipret van internet gulden snede tijdens de Kerst Het fotograferen van gedraaide stukken 	- Houtjuwelen	21
 Kritiek gekregen Houtdraaipret van internet 2 De gulden snede tijdens de Kerst Het fotograferen van gedraaide stukken 	- Werf in de winter	22
- Houtdraaipret van internet 2 De gulden snede tijdens de Kerst 2 Het fotograferen van gedraaide stukken 2	- Kennismaking	22
De gulden snede tijdens de Kerst 2 Het fotograferen van gedraaide stukken 2	- Kritiek gekregen	23
Het fotograferen van gedraaide stukken 2	- Houtdraaipret van internet	23
	De gulden snede tijdens de Kerst	24
Twintig pindabakjes en dan? 2	Het fotograferen van gedraaide stukken	26
	Twintig pindabakjes en dan?	28
Inhoud en Colofon 3	Inhoud en Colofon	30

LIDMAATSCHAP

De kosten van het lidmaatschap bedragen € 25,- per jaar voor 2007 (buitenland € 27,50 per jaar), deze worden vooraf betaald. Wordt men na 1 juli van het lopende kalenderjaar lid, dan wordt men lid tot 31 december van het jaar volgend op dat van aanmelding. Men is lid van de vereniging eerst nadat zowel het inschrijfformulier als de inschrijf- en administratiekosten (€ 5,-) zijn ontvangen. Verzoeke adreswijzigingen tijdig door te geven aan de ledenadministratie. Deze zorgt voor verdere verspreiding hiervan.

Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid tenminste 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministratie bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen.

Colofon Foto omslag: Ruud van Oorschot Vaas van Taxus Baccata, de diameter is 22cm en de hoogte is 12cm. Achtergrondfoto: Hans Scholte Opmaak en druk: Drukkerij Ter Burg

Direct **uit voorraad** leverbaar... ruim 80 soorten **massief** hout Klik op **www.af.nl** voor meer informatie

In onze ruime voorraad kunnen wij op de ouderwetse manier bestekzoeken. Ook hebben wij een houthobby-zolder waar wij kleinere stukken hout verkopen. Een walhalla voor instrumentbouwers en houtdraaiers. De meeste stukken zijn al geschaafd en alles is per stuk geprijsd. **U bent welkom!**

Arnhemse Fijnhouthandel

Driepoortenweg 12, 6827 BR Arnhem tel: 026-3648435 fax: 026-3630309

JET

JET

NIEUW BIJ VDH

JET

-

JET @ 16.32 Pus

MACHINES & GEREEDSCHAPPEN B.V. SHOWROOM: TEXASDREEF 8 • 3565 CL UTRECHT

JET

TEL.: (030) 296 3270 • FAX: (030) 293 6600 INFO@VDHBV.NL • WWW.VDHBV.NL